

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Επικ. Καθ. Α. Δαγούμα

Κοινοποίηση

ΑΔΜΗΕ

Δυρραχίου 89 και Κηφισού,

104 43 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου, Δρ. Μ. Μανουσάκη

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί των εισηγήσεων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σχετικά με τις παραμέτρους των Χρεώσεων μη Συμμόρφωσης όπως αυτές ορίζονται στα Άρθρα 96 έως και 105 του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 582

Αθήνα, 11.08.2020

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΑΗ) επιθυμεί να καταθέσει, όσον αφορά την παρούσα διαβούλευση, τις εξής παρατηρήσεις:

- 1) Η αρχική πρόταση του ΑΔΜΗΕ σχετικά με τις Χρεώσεις Μη Συμμόρφωσης (ΧΜΣ) ήταν αυτές να εφαρμοστούν με απόφαση ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του ΑΔΜΗΕ η οποία θα υποβαλλόταν εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Αγορών Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσιας Αγοράς και Αγοράς Εξισορρόπησης του ν. 4425/2015. Σε αντίθεση όμως με αυτήν τη -εύλογη κατά την άποψή μας- εισήγηση, η ΡΑΕ με την Απόφαση 938/2020 όρισε ότι οι ΧΜΣ των Άρθρων 96-101 και 104 υπολογίζονται και επιβάλλονται άμεσα, με μια ελάχιστη περίοδο μερικής χάριτος ενός μήνα κατά την οποία οι ως άνω χρεώσεις απομειώνονται κατά 50%, ενώ οι ΧΜΣ των Άρθρων 102-103 και 105 υπολογίζονται άμεσα αλλά αναστέλλεται η εφαρμογή τους για ένα διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Αγορών Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσιας Αγοράς και Αγοράς Εξισορρόπησης του ν. 4425/2015. Αναγνωρίζοντας αφενός μεν απόλυτα την αναγκαιότητα ύπαρξης και επιβολής των ΧΜΣ αλλά ταυτόχρονα λαμβάνοντας υπ' όψη τη ριζική μεταρρύθμιση της αγοράς – μετά από μια εξαιρετικά σύντομη περίοδο δοκιμών εν μέσω αιχμής της θερινής περιόδου και με

πολλές σημαντικές παραμέτρους της νέας αγοράς ακόμα υπό διαμόρφωση- θεωρούμε ότι η Αρχή σας πρέπει να επεκτείνει χρονικά τις ως άνω μεταβατικές περιόδους. Αυτό θα συμβάλλει σημαντικά στην περαιτέρω εξοικείωση και προσαρμογή των συμμετεχόντων σε ένα εντελώς νέο περιβάλλον αγοράς. Συγκεκριμένα, για όσες κατηγορίες ΧΜΣ προβλέπεται η άμεση έναρξη επιβολής τους να παραταθεί η εφαρμογή της απομείωσης χρέωσης 50% κατά δύο επιπλέον μήνες, ενώ για όσες κατηγορίες ΧΜΣ προβλέπεται τρίμηνη αναστολή εφαρμογής, αυτή να επεκταθεί στους έξι μήνες. Το αίτημά μας αυτό εδράζεται όχι μόνο στον εξαιρετικά σύντομο χρόνο δοκιμαστικής προσαρμογής των συστημάτων και των στρατηγικών των συμμετεχόντων αλλά και στην πλήρη απουσία δοκιμαστικών έστω δεδομένων από την εκκαθάριση των αποκλίσεων σε επίπεδο 15λέπτων αντί της μίας ώρας που ισχύει έως σήμερα.

- 2) Παράλληλα με την ως άνω προτεινόμενη μεταβατική στρατηγική εφαρμογής των ΧΜΣ θεωρούμε απολύτως απαραίτητο πριν την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών και της επιβολής των ΧΜΣ να εξασφαλισθούν οι εξής βασικές παράμετροι εύρυθμης οργάνωσης και πραγματικά ανταγωνιστικής λειτουργίας των αγορών:
 - i. Η ολοκλήρωση και θέση σε εφαρμογή του μηχανισμού παρακολούθησης των αγορών ηλεκτρισμού από τη ΡΑΕ, σε συνεργασία με το ΕΧΕ και τον ΑΔΜΗΕ, και της ποινολόγησης ενδεχόμενων αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών. Πιστεύουμε ότι αυτό το εργαλείο θα είναι πολύ πιο αποτελεσματικό όσον αφορά τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά σε σχέση με τις ΧΜΣ. Άλλωστε και στη σημερινή μορφή της αγοράς έχει παρατηρηθεί η διαμόρφωση υψηλών ΧΜΣ χωρίς όμως αυτό να αποτρέπει ενδεχόμενες αντί-ανταγωνιστικές πρακτικές. Επομένως οι ΧΜΣ από μόνες τους δεν μπορούν να διασφαλίσουν την υγιώς ανταγωνιστική λειτουργία των νέων αγορών ηλεκτρισμού.
 - ii. Η διατήρηση και επαύξηση της ποσότητας και ποιότητας πληροφόρησης των Συμμετεχόντων σχετικά με τα αποτελέσματα επίλυσης των αγορών και την πραγματική λειτουργία του συστήματος, μέσα από τον εμπλουτισμό των σχετικών αναφορών που εκδίδονται σήμερα (ενδεικτικά: τα ανά μονάδα παραγωγής / οντότητα αγοράς αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, τα ημερήσια αρχεία φορτίου και φόρτισης μονάδων SCADA, κλπ). Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ειδικά προς τις ΧΜΣ η ως άνω συνέχεια δημοσίευσης των αναφορών είναι εκ των ουκ άνευ ως βάση αξιολόγησης και προσαρμογής των μεθοδολογιών που αναπτύχθηκαν από τον ΑΔΜΗΕ. Εξυπακούεται ότι σε περίπτωση μείωσης της πληροφόρησης προς τους Συμμετέχοντες, η δεσπόζουσα επιχείρηση θα αποκτήσει σημαντικό πλεονέκτημα ασύμμετρης πληροφόρησης έναντι των ανταγωνιστών της οι οποίοι και θα εκτεθούν άμεσα στον κίνδυνο πολύ υψηλότερων ΧΜΣ λόγω περιορισμού της πληροφόρησής τους.

- 3) Ο Σύνδεσμός μας συμφωνεί με την παρατήρηση του ΑΔΜΗΕ ότι το χρονικό περιθώριο των 2 μηνών από την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Εξισορρόπησης για να την εισήγηση για νέους συντελεστές δεν επαρκεί, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπ' όψη τον χρονικό ορίζοντα υπολογισμού και επιβολής των ΧΜΣ (μήνας M+2) και ως εκ τούτου θα πρέπει να οριστεί εκ νέου.
- 4) Ειδικά όσον αφορά τη μεθοδολογία υπολογισμού του Μη Εφικτού Προγράμματος Αγοράς επιθυμούμε να επισημάνουμε τα εξής:

Λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμό στο Μέγιστο πλήθος Εντολών Πακέτου ανά Θερμική Μονάδα Παραγωγής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην Αγορά Επόμενης Ημέρας (βλ. σημείο 5), την πιθανή περιορισμένη δυνατότητα διόρθωσης θέσης στην Ενδοημερήσια Αγορά λόγω μειωμένης ρευστότητας, αλλά και τις αρκετές αβεβαιότητες σε σχέση τη λειτουργία των νέων Αγορών, ως γενική θεώρηση οι Χρεώσεις για μη Εφικτό Πρόγραμμα Αγοράς θα πρέπει να μην κινούνται σε υψηλά επίπεδα, αλλά να δύνανται να διαπιστώνονται περιπτώσεις στρατηγικών χειραγώγησης της αγοράς, οι οποίες και θα πρέπει να ποινολογούνται κατάλληλα.

Στην υπό διαβούλευση μεθοδολογία προτείνεται οι αριθμητικές τιμές των μοναδιαίων χρεώσεων, των συντελεστών προσαύξησης χρέωσης και των ορίων ανοχής να ισούνται με μηδέν (0) καθώς κρίνεται ότι στις περιπτώσεις μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς το μέτρο του καθορισμού της σχετικής ενέργειας ως απόκλισης είναι αρκετό. Εντούτοις διατηρούμε τις παρακάτω επιφυλάξεις ως προς την ορθότητα και την αποτελεσματικότητα της προτεινόμενης παραπάνω επιλογής για τους εξής λόγους:

- i. Καταρχήν ότι τα στοιχεία που παρατίθενται στη μεθοδολογία κρίνονται ως μη επαρκή καθώς δεν περιλαμβάνουν αποτελέσματα συγκεκριμένης ανάλυσης βασισμένων σε σενάρια και δεν επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπεράσματος ότι οι χρεοπιστώσεις βάσει της τιμής Αποκλίσεων αποτελούν ένα δίκαιο και εύλογο μέτρο ικανό να αντικαταστήσει τις χρεώσεις μη συμμόρφωσης.
- ii. Το γεγονός ότι η μονάδα παραγωγής θα χρεοπιστώνεται de facto στην τιμή των Αποκλίσεων και όχι στην τιμή της Ενέργειας Εξισορρόπησης για όλες τις Περιόδους Κατανομής (ή για τις 6 αναλόγως της περίπτωσης) ενδεχομένως αφαιρεί το κίνητρο στον Συμμετέχοντα να βελτιώσει τις προσφορές του για Ενέργεια Εξισορρόπησης στην Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης (RTBM) και κατ' επέκταση δυνάμει αυξάνει το Κόστος Εξισορρόπησης του συστήματος.
- iii. Επιπροσθέτως, το ότι οι ποσότητες αυτές λογίζονται ως Αποκλίσεις και όχι ως Ενέργεια Εξισορρόπησης και αφορούν πολλές ώρες Κατανομής έχει ως αποτέλεσμα την διαφοροποίηση της Τιμής Αποκλίσεων, η οποία πιθανότατα δεν θα αντανάκλα το πραγματικό κόστος ενεργοποίησης Προσφορών Ενέργειας Εξισορρόπησης.
- iv. Τέλος, προτείνεται στον μαθηματικό τύπο υπολογισμού της Χρέωσης μη Συμμόρφωσης να συμπεριληφθεί ένας κατάλληλος όρος που να λαμβάνει υπόψη τη συστηματικότητα των παραβάσεων. Όπως ήδη προαναφέρθηκε, κατά την γνώμη μας, μεμονωμένες και ίσως εκ παραδρομής περιπτώσεις παραβάσεων θα πρέπει να έχουν αρκετά μικρό βαθμό ποινολόγησης σε αντίθεση με άλλες συστηματικές που να επηρεάζουν τη λειτουργία της

αγοράς. Επί παραδείγματι αναφέρεται πιθανό συστηματικό μη εφικτό πρόγραμμα μονάδας παραγωγής (πχ μικρότερη παραγωγή από το τεχνικό ελάχιστο), η διόρθωση του οποίου να επιφέρει την απένταξη οικονομικότερων μονάδων άλλων παρόχων υπηρεσιών εξισορρόπησης σε περιόδους χαμηλού φορτίου. Στα πλαίσια τέτοιας πιθανής στρατηγικής, θεωρούμε ότι η χρέωση βάσει Αποκλίσεων (και μάλιστα για 6 Περιόδους Κατανομής) δεν μπορεί να καταστεί αρκετή και να αντισταθμίσει πιθανά άλλα οφέλη Συμμετέχοντα σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, αλλοιώνοντας εντέλει το σύνολο της αγοράς. Το τελευταίο θα διαπιστώνεται μέσω του μηχανισμού ex-post παρακολούθησης.

- 5) Για να δημιουργηθεί Εφικτό Πρόγραμμα Αγοράς ως αποτέλεσμα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας ή της Ενδοημερήσιας Αγοράς, θα πρέπει οι Συμμετέχοντες και δει οι κάτοχοι Κατανεμόμενων Μονάδων Παραγωγής να έχουν στη διάθεσή τους τα κατάλληλα εργαλεία προς επίτευξη αυτού. Συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την απόφαση της ΡΑΕ υπ' αριθ. 947/2020 (ΦΕΚ Β' 3054/23.07.20) έχουν οριστεί συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά για τους αποδεκτούς Τύπους Εντολών όπως για παράδειγμα το Μέγιστο πλήθος Εντολών Πακέτου ανά Θερμική Μονάδα Παραγωγής το οποίο ισούται με 5. Ως γνωστόν, οι Εντολές Πακέτου είναι απαραίτητες για τις Θερμικές Μονάδες Παραγωγής διότι επιτρέπουν την προσομοίωση των τεχνικών περιορισμών τους.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτιδης

Γενικός Διευθυντής